

Asia: VN/24207/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi / The proposed term of protection during which a residence permit of an employee who has become unemployed could not be withdrawn

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Does the proposed regulation provide a sufficiently long term of protection for holders of work-based residence permits to find a new job?

-

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

-

Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka / Employer's obligation to notify when the employee's work ends and the related threat of sanction

Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?

Is the proposed time limit of 7/10 days for notifications sufficient?

-

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

-

Onko voimassa olevan sanktiosääntelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?

Is the application of the current regulation on sanctions (e.g. sections 186-189 of the Aliens Act, Criminal Code) sufficient for cases where the duty to notify has been neglected?

-

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

-

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus / Extension of the right to work to sectors suffering from labour shortages and the authorisation to issue decrees

Mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Possible comments on the proposed regulation

-

Muuta lausuttavaa esityksestä / Other comments on the proposal

Mahdolliset muut huomiot esityksestä
Possible other comments on the proposal

Turun hallinto-oikeus lausuu lausuntopyynnön johdosta ainoastaan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain ("kausityölaki") 23 §:n ja kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetun lain ("ICT-laki") 31 §:n ehdotetusta muutoksenhakusääntelystä. Ehdotettu sääntely näyttäytyy osittain epäselvänä. Lisäksi ehdotettu sääntely ja esitysluonnoksen yksityiskohtaiset perustelut vaikuttavat olevan osittain ristiriidassa. Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota myös siihen, että muutoksenhausta tulisi kaikilta osin säätää selvästi ja yksiselitteisesti lain tasolla.

Ehdotettujen muutoksenhakusäännösten mukaan toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy kausityölaissa ulkomaalaislain 192 §:n 1 momentin mukaan ja ICT-laissa 1 tai 2 momentin mukaan. Esitysluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa viitataan toimivaltaisen hallinto-oikeuden määräytymiseen soveltuvana lainkohtana erikseen myös oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (HOL) 10 §:n 5 momenttiin. HOL 10 §:n 5 momentin sanamuodon mukaan Helsingin hallinto-oikeus on toimivaltainen vain, jos asiassa ei ole toimivaltaista hallinto-oikeutta sanotun pykälän 1–4 momentin perusteella. Esitysluonnoksessa vaikutetaan kuitenkin mahdollisesti tarkoitettun, että Helsingin hallinto-oikeus on HOL 10 §:n 1-4 momenteissa säädetyistä riippumatta suoraan toimivaltainen 5 momentin perusteella, jos toimivaltaista hallinto-oikeutta ei voida määrittää ulkomaalaislain 192 §:n 1 tai ICT-lain osalta 2 momentin perusteella. Nämä eri tulkintavaihtoehdot mahdollistavat toimivaltaisen hallinto-oikeuden määrittämisen eri tavoilla ja voivat johtaa erilaisiin lopputuloksiin. Epäselvyyttä voitaisiin välttää esimerkiksi kirjoittamalla Helsingin hallinto-oikeuden viimesijainen toimivalta suoraan ehdotettuihin kausityölain 23 §:ään ja ICT-lain 31 §:ään.

Sekä ehdotetun kausityölain 23 §:n että ICT-lain 31 §:n mukaan muutoksenhaussa sovelletaan ulkomaalaislain 194 §:ää työnantajan valitusoikeudesta. Esitysluonnoksen kausityölain 23 §:ää koskevat yksityiskohtaiset perustelut ovat tähän nähden ristiriidassa, kun niissä todetaan, että ulkomaalaislain 194 § ei tulisi sovellettavaksi, vaan työnantajan valitusoikeus toteutuisi HOL:n 6 ja 7 §:ssä säädetyn perusteella, jolloin siitä ei olisi tarpeen säätää erikseen. Vastaavaa mainintaa ei sisälly ehdotettua ICT-lain 31 §:ää koskeviin esitysluonnoksen yksityiskohtaisiin perusteluihin. Kausityölaissa on tähän asti säädetty erikseen työnantajan valitusoikeudesta. Ristiriitojen johdosta jää epäselväksi, missä tarkoituksessa ulkomaalaislain 194 §:ään viitataan ehdotetuissa säännöksissä ja minkä lain perusteella valitusoikeuden on tarkoitus määräytyä.

Voimassa olevan kausityölain 23 §:n mukaan sekä laissa tarkoitettuun Maahanmuuttoviraston päätökseen että Suomen edustuston tekemään kausityöviisumia koskevaan kielteiseen päätöksen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Ehdotetussa uudessa 23 §:ssä ei tehdä eroa kausityöntekijän oleskelulupien ja kausityöviisumien välillä. Esitysluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan kuitenkin, että kausityöviisumeita koskevaan muutoksenhakuun sovelletaan HOL:a, eivätkä yksityiskohtaiset perustelut siten vastaa ehdotetun säännöksen sisältöä. Mikäli muutoksenhausta on kausityöviisumien osalta tarkoitus säätää toisin kuin ehdotetussa 23 §:ssä, poikkeavasta muutoksenhausta tulisi säätää lain tasoisesti.

Lausunnon ovat valmistelleet hallinto-oikeustuomarit Sampo Löf-Rezessy ja Laura Mäkinen.

Kaijanen Seija
Turun hallinto-oikeus - ylituomari